

ΟΔΗΓΙΑ 2000/54/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 18ης Σεπτεμβρίου 2000
για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω έκθεσής τους σε βιολογικούς
παράγοντες κατά την εργασία
(έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 137 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 1990, για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ)⁽³⁾ έχει τροποποιηθεί πολλές φορές και σε σημαντική έκταση⁽⁴⁾. Θα πρέπει, λοιπόν, για λόγους σαφήνειας και ορθολογισμού, να κωδικοποιηθεί η οδηγία 90/679/ΕΟΚ.
- (2) Η τήρηση ελάχιστων προδιαγραφών ικανών να εξασφαλίσουν καλύτερο επίπεδο ασφάλειας και υγείας στην προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας αποτελεί επιτακτική ανάγκη προκειμένου να διασφαλισθεί η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων.
- (3) Η παρούσα οδηγία είναι ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία⁽⁵⁾. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις της προαναφερόμενης οδηγίας εφαρμόζονται πλήρως στον τομέα της έκθεσης των εργαζομένων στους βιολογικούς παράγοντες, με την επιφύλαξη της επιβολής πιο δεσμευτικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.
- (4) Με την τήρηση καταλόγων, μπορεί να επιτευχθεί σαφέστερη γνώση των κινδύνων που παρουσιάζει η έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας.

- (5) Ο κατάλογος και η ταξινόμηση των βιολογικών παραγόντων πρέπει να εξετάζονται και να αναθεωρούνται τακτικά με βάση νέα επιστημονικά δεδομένα.
- (6) Πρέπει να προβλεφθούν, για ορισμένους βιολογικούς παράγοντες, συμπληρωματικές ενδείξεις για την ταξινόμησή τους.
- (7) Οι εργοδότες οφείλουν να παρακολουθούν την εξέλιξη της τεχνολογίας με στόχο τη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.
- (8) Πρέπει να ληφθούν προληπτικά μέτρα για την προστασία της υγείας και την ασφάλεια των εργαζομένων που εκτίθενται σε βιολογικούς παράγοντες.
- (9) Η παρούσα οδηγία αποτελεί συγκεκριμένο στοιχείο στο πλαίσιο υλοποίησης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς.
- (10) Δυνάμει της απόφασης 74/325/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽⁶⁾, η Επιτροπή οφείλει να προβαίνει σε διαβουλευσεις με τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας, με σκοπό την εκπόνηση προτάσεων στον εν λόγω τομέα. Η συμβουλευτική επιτροπή έδωσε τη γνώμη της για την εκπόνηση των προτάσεων των οδηγιών του Συμβουλίου που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.
- (11) Η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να επηρεάσει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σχετικά με τις προθεσμίες μεταφοράς στο εσωρικό δίκαιο των οδηγιών που αναφέρονται στο παράρτημα VIII, μέρος Β,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Στόχος

1. Η παρούσα οδηγία έχει ως στόχο την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των κινδύνων που προέρχονται ή είναι πιθανόν να προέλθουν από την έκθεση, κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε βιολογικούς παράγοντες.

Η οδηγία καθορίζει τις ελάχιστες ειδικές προδιαγραφές στον τομέα αυτό.

⁽¹⁾ ΕΕ C 75 της 15.3.2000, σ. 15.

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Ιουνίου 2000 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2000.

⁽³⁾ ΕΕ L 374 της 31.12.1990, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/65/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 335 της 6.12.1997, σ. 17).

⁽⁴⁾ Βλέπε παράρτημα VIII μέρος Α.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 183 της 29.6.1989, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 185 της 9.7.1974, σ. 15· απόφαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1994.

2. Οι διατάξεις της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ εφαρμόζονται εξ' ολοκλήρου στο σύνολο του αναφερόμενου στην παράγραφο 1 τομέα, με την επιφύλαξη περισσότερο περιοριστικών ή/και ειδικών διατάξεων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.

3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη της οδηγίας 90/219/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾, και της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «βιολογικοί παράγοντες»: οι μικροοργανισμοί, μεταξύ των οποίων και οι γενετικά τροποποιημένοι, οι κυτταροκαλλιέργειες και τα ενδοπαράσιτα του ανθρώπου, που είναι δυνατόν να προκαλέσουν οποιαδήποτε μόλυνση, αλλεργία ή τοξικότητα·
- β) «μικροοργανισμός»: η μικροβιακή οντότητα, κυτταρική ή ακυτταρική, που είναι ικανή να αναπαράγεται ή να μεταφέρει γενετικό υλικό·
- γ) «κυτταροκαλλιέργεια»: η in-vitro ανάπτυξη κυττάρων που προέρχονται από πολυκύτταρους οργανισμούς.

Οι βιολογικοί παράγοντες κατατάσσονται σε τέσσερις ομάδες κινδύνου, ανάλογα με τον βαθμό του κινδύνου μόλυνσης:

1. ο βιολογικός παράγοντας της ομάδας 1 είναι ο βιολογικός παράγοντας που είναι απίθανο να προκαλέσει ασθένεια στον άνθρωπο.
2. Ο βιολογικός παράγοντας της ομάδας 2 είναι ο παράγων που μπορεί να προκαλέσει ασθένεια στον άνθρωπο και ενδέχεται να συνιστά κίνδυνο για τους εργαζομένους, ενώ δεν υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να εξαπλωθεί στο κοινωνικό σύνολο. Γενικώς, υπάρχει αποτελεσματική προληπτική ή θεραπευτική αγωγή.
3. Ο βιολογικός παράγοντας της ομάδας 3 είναι ο παράγων που μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ασθένεια στον άνθρωπο και συνιστά σοβαρό κίνδυνο για τους εργαζόμενους· ενδέχεται να υπάρχει κίνδυνος να διαδοθεί στο κοινωνικό σύνολο, αλλά, γενικώς, υπάρχει αποτελεσματική προληπτική ή θεραπευτική αγωγή.
4. Ο βιολογικός παράγοντας της ομάδας 4 είναι ο παράγων που προκαλεί σοβαρή ασθένεια στον άνθρωπο και συνιστά σοβαρό κίνδυνο για τους εργαζόμενους, ενδέχεται να παρουσιάζει υψηλό κίνδυνο διάδοσης στο κοινωνικό σύνολο και για τον οποίο συνήθως δεν υπάρχει αποτελεσματική προληπτική ή θεραπευτική αγωγή.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής — Εντοπισμός και αξιολόγηση των κινδύνων

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι, λόγω της εργασίας τους, εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε βιολογικούς παράγοντες.

⁽¹⁾ Οδηγία 90/219/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 1990, για την περιορισμένη χρήση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών (ΕΕ L 117 της 8.5.1990, σ. 1)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 98/81/ΕΚ (ΕΕ L 330 της 5.12.1998, σ. 13).

⁽²⁾ Οδηγία 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 1990, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον (ΕΕ L 117 της 8.5.1990, σ. 15)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/35/ΕΚ (ΕΕ L 169 της 27.6.1997, σ. 72).

2. Για κάθε δραστηριότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης σε βιολογικούς παράγοντες πρέπει να προσδιορίζονται η φύση, ο βαθμός και η διάρκεια της έκθεσης των εργαζομένων, ώστε να είναι δυνατόν να αξιολογούνται όλοι οι κίνδυνοι για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων και να καθορίζονται τα ληπτέα μέτρα.

Για τις δραστηριότητες που συνεπάγονται έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες διαφόρων ομάδων, ο κίνδυνος αξιολογείται με βάση τον κίνδυνο που παρουσιάζουν όλοι οι επικίνδυνοι βιολογικοί παράγοντες που είναι παρόντες.

Η αξιολόγηση πρέπει να επαναλαμβάνεται τακτικά και, οπωσδήποτε, όταν μεταβάλλονται καθ' οιονδήποτε τρόπο οι συνθήκες που επηρεάζουν την έκθεση των εργαζομένων στους βιολογικούς παράγοντες.

Ο εργοδότης πρέπει να παρέχει στις αρμόδιες αρχές, όταν του το ζητούν, τα στοιχεία στα οποία βασίζεται η αξιολόγηση.

3. Η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πραγματοποιείται βάσει όλων των διαθέσιμων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:

- α) της κατάταξης των βιολογικών παραγόντων, οι οποίοι συνιστούν ή ενδέχεται να συνιστούν κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18·
- β) των συστάσεων της αρμόδιας αρχής, οι οποίες αναφέρουν ότι ο βιολογικός παράγοντας πρέπει να ελέγχεται για να προστατευτεί η υγεία των εργαζομένων, στην περίπτωση που οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν στο βιολογικό αυτό παράγοντα λόγω της εργασίας τους·
- γ) των πληροφοριών για τις ασθένειες, οι οποίες ενδέχεται να προσβάλλουν τους εργαζόμενους λόγω της εργασίας τους·
- δ) των αλλεργικών ή τοξικών συνεπειών που είναι δυνατόν να έχει η εργασία τους·
- ε) της γνώσης μιας ασθένειας που έχει διαγνωσθεί σε έναν εργαζόμενο και η οποία συνδέεται άμεσα με την εργασία του.

Άρθρο 4

Εφαρμογή των διαφόρων άρθρων ανάλογα με την αξιολόγηση των κινδύνων

1. Τα άρθρα 5 έως 17 και το άρθρο 19 δεν εφαρμόζονται, εάν από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 αποδεικνύεται ότι η έκθεση ή/και η ενδεχόμενη έκθεση αφορά βιολογικό παράγοντα της ομάδας 1, με κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων που δεν μπορεί να προσδιοριστεί.

Θα πρέπει, ωστόσο, να τηρείται το σημείο 1 του παραρτήματος VI.

2. Εάν από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 αποδεικνύεται ότι η δραστηριότητα δεν συνεπάγεται ηθελμένη πρόθεση χειρισμού ή χρήσης κάποιου βιολογικού παράγοντα, αλλά ότι μπορεί να οδηγήσει σε έκθεση των εργαζομένων σε κάποιο βιολογικό παράγοντα, όπως κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων των οποίων ενδεικτικός κατάλογος περιέχεται στο παράρτημα I, εφαρμόζονται τα άρθρα 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13 και 14, εκτός εάν βάσει των αποτελεσμάτων της αναφερόμενης στο άρθρο 3 αξιολόγησης η εφαρμογή τους δεν κρίνεται αναγκαία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Άρθρο 7

ΥΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Ενημέρωση της αρμόδιας αρχής

Άρθρο 5

Αντικατάσταση

Ο εργοδότης αποφεύγει τη χρήση επιβλαβών βιολογικών παραγόντων, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τη φύση της δραστηριότητας, αντικαθιστώντας τους από βιολογικούς παράγοντες, οι οποίοι, υπό τις συνθήκες χρήσης τους και βάσει των υπαρχουσών γνώσεων είναι ακίνδυνοι ή λιγότερο επικίνδυνοι για την υγεία των εργαζομένων.

Άρθρο 6

Περιορισμός των κινδύνων

1. Η έκθεση των εργαζομένων πρέπει να προλαμβάνεται όταν, από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 προκύπτει ότι υπάρχει κίνδυνος για την υγεία ή την ασφάλεια τους.

2. Εάν αυτό δεν είναι τεχνικώς εφικτό, λόγω της δραστηριότητας και της αξιολόγησης του κινδύνου που αναφέρεται στο άρθρο 3, ο κίνδυνος έκθεσης πρέπει να μειώνεται σε τόσο χαμηλό επίπεδο ώστε να προστατεύεται επαρκώς η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων, ιδίως με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων, τα οποία πρέπει να εφαρμόζονται βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3:

- α) μείωση, στο ελάχιστο δυνατόν, του αριθμού των εργαζομένων που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν·
- β) πρόληψη ή ελαχιστοποίηση της απελευθέρωσης βιολογικών παραγόντων στο χώρο εργασίας μέσω του κατάλληλου σχεδιασμού των μεθόδων εργασίας και του προγραμματισμού των μέσων ελέγχου·
- γ) μέτρα συλλογικής προστασίας ή/και όταν δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί η έκθεση με άλλον τρόπο, μέτρα ατομικής προστασίας·
- δ) μέτρα υγιεινής συμβατά με την πρόληψη ή τη μείωση της λόγω λάθους μεταφοράς ή απελευθέρωσης κάποιου βιολογικού παράγοντα από το χώρο εργασίας·
- ε) χρήση του σήματος βιολογικού κινδύνου που περιγράφεται στο παράρτημα II και άλλων σχετικών προειδοποιητικών σημάτων·
- στ) εκπόνηση σχεδίων για την αντιμετώπιση ατυχημάτων στα οποία ενέχονται βιολογικοί παράγοντες·
- ζ) έλεγχος, όπου απαιτείται και είναι τεχνικώς εφικτό, της παρουσίας βιολογικών παραγόντων εκτός του χώρου του πρωτογενούς φυσικού περιορισμού·
- η) μέσα για την ασφαλή συλλογή, αποθήκευση και αποκομιδή των αποβλήτων από τους εργαζόμενους, ύστερα από τυχόν απαιτούμενη κατάλληλη επεξεργασία. Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνεται η χρήση ασφαλών και αναγνωρίσιμων δοχείων·
- θ) μέτρα για τον ασφαλή χειρισμό και τη μεταφορά των βιολογικών παραγόντων στο χώρο εργασίας.

1. Όταν από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 προκύπτει ότι υπάρχει κίνδυνος για την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων, οι εργοδότες θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής, μετά από σχετική αίτησή της, τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με:

- α) τα αποτελέσματα της αξιολόγησης·
- β) τις δραστηριότητες κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι έχουν εκτεθεί ή ενδέχεται να έχουν εκτεθεί σε βιολογικούς παράγοντες·
- γ) τον αριθμό των εργαζομένων που εκτέθηκαν·
- δ) το ονοματεπώνυμο και τις ικανότητες του υπευθύνου για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας·
- ε) τα προστατευτικά και προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών και μεθόδων εργασίας·
- στ) ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την προστασία των εργαζομένων από έκθεση σε βιολογικό παράγοντα της ομάδας 3 ή της ομάδας 4, η οποία θα μπορούσε να προκληθεί από βλάβη του φυσικού περιορισμού.

2. Οι εργοδότες πρέπει να πληροφορούν αμέσως την αρμόδια αρχή για οποιοδήποτε ατύχημα που ενδέχεται να οδήγησε σε απελευθέρωση κάποιου βιολογικού παράγοντα και το οποίο θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρή μόλυνση ή/και ασθένεια του ανθρώπου.

3. Όταν η επιχείρηση παύει τις δραστηριότητές της, ο κατάλογος που προβλέπεται στο άρθρο 11 και ο ιατρικός φάκελος που αναφέρεται στο άρθρο 14 παραμένουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή/και πρακτική.

Άρθρο 8

Υγιεινή και ατομική προστασία

1. Κατά την άσκηση δραστηριοτήτων, οι οποίες συνεπάγονται κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων λόγω της εργασίας με βιολογικούς παράγοντες, οι εργοδότες είναι υποχρεωμένοι να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι:

- α) οι εργαζόμενοι δεν τρώγουν και δεν πίνουν στους χώρους εργασίας, στους οποίους υπάρχει κίνδυνος μόλυνσης από βιολογικούς παράγοντες·
- β) χορηγείται στους εργαζόμενους κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός ή άλλος κατάλληλος ειδικός ιματισμός·
- γ) τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων επαρκείς και κατάλληλες εγκαταστάσεις λουτρών και αποχωρητηρίων, καθώς και, ενδεχομένως, συστήματα για την πλύση των ματιών ή/και αντισηπτικά του δέρματος·
- δ) ο αναγκαίος προστατευτικός εξοπλισμός:
 - διατηρείται κατάλληλα σε καθορισμένο χώρο,
 - ελέγχεται και καθαρίζεται, ει δυνατόν, πριν και, οπωσδήποτε, μετά από κάθε χρήση,
 - επιδιορθώνεται, αν είναι ελαττωματικός, ή αντικαθίσταται πριν από νέα χρήση·
- ε) έχουν καθοριστεί διαδικασίες για τη λήψη, το χειρισμό και την επεξεργασία δειγμάτων ανθρώπινης ή ζωικής προέλευσης.

2. Τα ενδύματα εργασίας και ο προστατευτικός εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένου του προστατευτικού ιματισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 1, που ενδέχεται να έχουν μολυνθεί από βιολογικούς παράγοντες, πρέπει να αφαιρούνται κατά την αποχώρηση από τον χώρο εργασίας και, πριν ληφθούν τα μέτρα που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, να αποθηκεύονται χωριστά από τον υπόλοιπο ιματισμό.

Ο εργοδότης οφείλει να φροντίζει για την απολύμανση και τον καθαρισμό και, εφόσον είναι απαραίτητο, την καταστροφή του εν λόγω ιματισμού και προστατευτικού εξοπλισμού.

3. Το κόστος των μέτρων που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 δεν μπορεί να βαρύνει τους εργαζομένους.

Άρθρο 9

Ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων

1. Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση να υφίστανται κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση, βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών, ιδίως με τη μορφή πληροφοριών και οδηγιών, όσον αφορά:

- α) τους δυνητικούς κινδύνους για την υγεία·
- β) τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη της έκθεσης·
- γ) τις απαιτήσεις υγιεινής·
- δ) τη χρήση του προστατευτικού εξοπλισμού και ιματισμού·
- ε) τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι εργαζόμενοι σε περίπτωση ατυχήματος και για την πρόληψη ατυχημάτων.

2. Η εκπαίδευση πρέπει:

- α) να παρέχεται κατά την έναρξη της εργασίας, που ενέχεται επαφή με βιολογικούς παράγοντες·
- β) να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων κινδύνων, και
- γ) να επαναλαμβάνεται περιοδικά, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο.

Άρθρο 10

Εμμέρωση των εργαζομένων σε ειδικές περιπτώσεις

1. Οι εργοδότες οφείλουν να παρέχουν γραπτές οδηγίες στο χώρο εργασίας και, εφόσον απαιτείται, να αναρτούν αφίσες, στις οποίες ορίζεται τουλάχιστον η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται σε περίπτωση:

- α) σοβαρού ατυχήματος ή περιστατικού που σχετίζεται με το χειρισμό βιολογικού παράγοντα·
- β) χειρισμού βιολογικού παράγοντα της ομάδας 4.

2. Οι εργαζόμενοι πρέπει να αναφέρουν αμέσως κάθε ατύχημα ή περιστατικό που σχετίζεται με το χειρισμό βιολογικού παράγοντα στον υπεύθυνο ή στο πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας.

3. Οι εργοδότες οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως τους εργαζόμενους ή/και τους εκπροσώπους τους για κάθε ατύχημα ή περιστατικό, το οποίο ενδέχεται να προκάλεσε απελευθέρωση βιολογικού παράγοντα και το οποίο θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρή ανθρώπινη μόλυνση ή/και ασθένεια.

Επιπλέον, οι εργοδότες θα ενημερώνουν τους εργαζόμενους ή/και τους τους εκπροσώπους τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση το ταχύτερο δυνατόν για τα σοβαρά ατυχήματα ή περιστατικά, για τις αιτίες τους και για μέτρα που λαμβάνονται ή που θα ληφθούν για να επανορθωθεί η κατάσταση.

4. Κάθε εργαζόμενος έχει πρόσβαση στις πληροφορίες του καταλόγου που αναφέρεται στο άρθρο 11 και οι οποίες τον αφορούν προσωπικά.

5. Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση έχουν πρόσβαση σε ανώνυμες συλλογικές πληροφορίες.

6. Οι εργοδότες παρέχουν στους εργαζόμενους ή/και τους εκπροσώπους τους, ύστερα από σχετική αίτησή τους, τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 7.

Άρθρο 11

Κατάλογοι εκτιθέμενων εργαζομένων

1. Οι εργοδότες τηρούν κατάλογο των εργαζομένων που εκτίθενται σε βιολογικούς παράγοντες της ομάδας 3 ή/και 4. Ο κατάλογος αυτός αναφέρει το είδος της εκτελούμενης εργασίας, και εφόσον είναι δυνατόν, το βιολογικό παράγοντα, στον οποίον έχουν εκτεθεί οι εργαζόμενοι, καθώς και τα στοιχεία τα σχετικά με την έκθεση, τα ατυχήματα και τα περιστατικά, ανάλογα με την περίπτωση.

2. Ο κατάλογος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διατηρείται επί δέκα τουλάχιστον έτη μετά το πέρας της έκθεσης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή/και πρακτική.

Στις περιπτώσεις έκθεσης οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε μόλυνση:

- α) από βιολογικούς παράγοντες που είναι γνωστό ότι είναι ικανοί να προκαλέσουν μόνιμες ή λανθάνουσες μολύνσεις·
- β) που δεν μπορεί να διαγνωσθεί, με βάση τις σημερινές γνώσεις, παρά μόνον όταν εκδηλωθεί η ασθένεια, μετά την παρέλευση πολλών ετών·
- γ) που εμφανίζει ιδιαίτερα μεγάλες περιόδους επώασης πριν από την εκδήλωση της ασθένειας·
- δ) που οδηγεί σε ασθένεια που εμφανίζει κατά καιρούς υποτροπές επί μεγάλο χρονικό διάστημα παρά τη θεραπευτική αγωγή, ή
- ε) που μπορεί να έχουν σοβαρές μακροπρόθεσμες συνέπειες,

κρατείται κατάλογος για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ανάλογα με την περίπτωση, μέχρι 40 έτη μετά την τελευταία γνωστή έκθεση.

3. Ο ιατρός που αναφέρεται στο άρθρο 14 ή/και η αρμόδια υπηρεσία, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας, έχουν πρόσβαση στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 12

Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων

Οι διαβουλεύσεις και η συμμετοχή των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους σχετικά με θέματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

Άρθρο 13

Κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή

1. Κοινοποιείται εκ των προτέρων στην αρμόδια αρχή η χρήση για πρώτη φορά:

- α) των βιολογικών παραγόντων της ομάδας 2,
- β) των βιολογικών παραγόντων της ομάδας 3,
- γ) των βιολογικών παραγόντων της ομάδας 4.

Η κοινοποίηση γίνεται τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την έναρξη των εργασιών.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, κοινοποιείται εκ των προτέρων και η χρήση για πρώτη φορά κάθε περαιτέρω βιολογικού παράγοντα της ομάδας 4 και κάθε νέου περαιτέρω βιολογικού παράγοντα της ομάδας 3, όπου ο ίδιος ο εργοδότης προσωρινά κατατάσσει αυτόν το βιολογικό παράγοντα.

2. Από τα εργαστήρια που παρέχουν διαγνωστικές υπηρεσίες που έχουν σχέση με παράγοντες της ομάδας 4 απαιτείται μόνον αρχική κοινοποίηση της πρόθεσής τους.

3. Κοινοποίηση εκ νέου πρέπει να γίνεται σε περίπτωση που υφίστανται ουσιώδεις αλλαγές σημαντικές για την ασφάλεια ή την υγεία στο χώρο εργασίας στις μεθόδους ή/και τις διαδικασίες, οι οποίες καθιστούν απηρχαιωμένη την κοινοποίηση.

4. Η κοινοποίηση που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 2 και 3 περιλαμβάνει:

- α) το όνομα και τη διεύθυνση της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης·
- β) το ονοματεπώνυμο και τις ικανότητες του προσώπου που είναι υπεύθυνο για την ασφάλεια και την υγεία στον χώρο εργασίας·
- γ) τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3·
- δ) το είδος του βιολογικού παράγοντα·
- ε) τα προβλεπόμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Ιατρική παρακολούθηση

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, για να εξασφαλίζουν την πρότερη ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων, για τους οποίους, από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3, προκύπτει ότι υπάρχει κίνδυνος για την υγεία ή την ασφάλειά τους.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επιτρέπουν σε κάθε εργαζόμενο να υποβάλλεται, εφόσον απαιτείται, στην πρότερη ιατρική παρακολούθηση:

- α) πριν από την έκθεση,
- β) σε τακτά διαστήματα στη συνέχεια.

Τα μέτρα αυτά επιτρέπουν την άμεση εφαρμογή μέτρων ατομικής ιατρικής και ιατρικής της εργασίας.

3. Με την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 πρέπει να εντοπίζονται οι εργαζόμενοι για τους οποίους ενδέχεται να απαιτούνται ειδικά προστατευτικά μέτρα.

Πρέπει να διατίθενται εν ανάγκη αποτελεσματικά εμβόλια στους εργαζομένους που δεν έχουν ήδη ανοσοποιηθεί κατά του βιολογικού παράγοντα, στον οποίον εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν.

Όταν οι εργοδότες διαθέτουν εμβόλια, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το συνιστώμενο κώδικα συμπεριφοράς που περιέχεται στο παράρτημα VII.

Εάν διαπιστωθεί ότι ένας εργαζόμενος πάσχει από μόλυνση ή/και ασθένεια για την οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι οφείλεται σε έκθεση, ο γιατρός ή η αρχή που είναι υπεύθυνη για την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων παρέχει ιατρική παρακολούθηση στους άλλους εργαζομένους που έχουν υποστεί παρόμοια έκθεση.

Στην περίπτωση αυτή, πραγματοποιείται επαναξιολόγηση του κινδύνου έκθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 3.

4. Σε περιπτώσεις όπου γίνεται ιατρική παρακολούθηση, τηρείται ατομικός ιατρικός φάκελος για τουλάχιστον δέκα έτη μετά το τέλος της έκθεσης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

Στις ειδικές περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, ο ατομικός ιατρικός φάκελος τηρείται για μεγαλύτερο διάστημα, ανάλογα με την περίπτωση, το οποίο δεν υπερβαίνει τα 40 έτη από την τελευταία γνωστή έκθεση.

5. Ο γιατρός ή η αρχή που είναι υπεύθυνη για την ιατρική παρακολούθηση προτείνει τα τυχόν προστατευτικά ή προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τους επιμέρους εργαζομένους.

6. Στους εργαζομένους πρέπει να παρέχονται πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με την τυχόν ιατρική παρακολούθηση, στην οποία ενδέχεται να υποβληθούν μετά το τέλος της έκθεσης.

7. Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή/και πρακτική:

- α) οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση στα αποτελέσματα της ιατρικής παρακολούθησης που τους αφορούν, και
- β) οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι ή ο εργοδότης μπορούν να ζητούν επανεξέταση των αποτελεσμάτων της ιατρικής παρακολούθησης.

8. Στο παράρτημα IV περιέχονται πρακτικές συστάσεις για την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων.

9. Όλες οι περιπτώσεις ασθένειας ή θανάτου, για τις οποίες έχει αναγνωριστεί, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή/και πρακτική, ότι οφείλονται σε επαγγελματική έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες, κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή.

Άρθρο 15

Ιατρικές και κτηνιατρικές υπηρεσίες εκτός από τα διαγνωστικά εργαστήρια

1. Κατά την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 3, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα ακόλουθα σημεία:

- α) στην αβεβαιότητα σχετικά με την παρουσία βιολογικών παραγόντων στον οργανισμό των ασθενών ανθρώπων ή ζώων και σε υλικό ή δείγματα που λαμβάνονται από αυτούς·

β) στους κινδύνους από βιολογικούς παράγοντες για τους οποίους είναι γνωστό ή υπάρχουν υπόνοιες ότι υπάρχουν στον οργανισμό των ασθενών ανθρώπων ή ζώων και το υλικό ή δείγματα που έχουν ληφθεί από αυτούς·

γ) στους κινδύνους που συνεπάγεται η φύση της εργασίας.

2. Οι ιατρικές και κτηνιατρικές υπηρεσίες λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

α) τον καθορισμό κατάλληλων μεθόδων καθαρισμού και απολύμανσης, και

β) τον καθορισμό μεθόδων για τον ασφαλή χειρισμό και αποκομιδή των μολυσμένων απορριμμάτων.

3. Στην περίπτωση μονάδων απομόνωσης, στις οποίες υπάρχουν ασθενείς ή ασθενή ζώα, για τους οποίους ή τα οποία είναι γνωστό ή υπάρχει υπόνοια ότι έχουν μολυνθεί από βιολογικούς παράγοντες της ομάδας 3 ή της ομάδας 4, τα μέτρα περιορισμού πρέπει να επιλέγονται μεταξύ των μέτρων που αναφέρονται στο παράρτημα V στήλη Α, προκειμένου να μειώνουν στο ελάχιστο τον κίνδυνο μόλυνσης.

Άρθρο 16

Ειδικά μέτρα για τις βιομηχανικές μεθόδους παραγωγής, τα εργαστήρια και τους θαλάμους ζώων

1. Στα εργαστήρια, συμπεριλαμβανομένων των διαγνωστικών εργαστηρίων, και τους χώρους που προορίζονται για πειραματόζωα, τα οποία έχουν ηθελημένα μολυνθεί από βιολογικούς παράγοντες των ομάδων 2, 3 ή 4 ή τα οποία είναι ή υπάρχουν υποψίες ότι είναι φορείς των παραγόντων αυτών, πρέπει να λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

α) τα εργαστήρια που εκτελούν εργασίες, οι οποίες προϋποθέτουν το χειρισμό βιολογικών παραγόντων των ομάδων 2, 3 ή 4 για ερευνητικούς, αναπτυξιακούς, εκπαιδευτικούς ή διαγνωστικούς σκοπούς, καθορίζουν τα μέτρα περιορισμού σύμφωνα με το παράρτημα V, προκειμένου να μειώνουν στο ελάχιστο τον κίνδυνο μόλυνσης·

β) μετά την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 καθορίζονται μέτρα σύμφωνα με το παράρτημα V, αφού καθοριστεί το επίπεδο του φυσικού περιορισμού που απαιτείται για τους βιολογικούς παράγοντες ανάλογα με το βαθμό του κινδύνου.

Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνουν το χειρισμό κάποιο βιολογικό παράγοντα πρέπει να εκτελούνται:

- μόνο σε ζώνες εργασίας που ανταποκρίνονται τουλάχιστον στο επίπεδο περιορισμού 2 για βιολογικό παράγοντα της ομάδας 2,
- μόνο σε ζώνες εργασίας που ανταποκρίνονται τουλάχιστον στο επίπεδο περιορισμού 3 για βιολογικό παράγοντα της ομάδας 3,
- μόνο σε ζώνες εργασίας που ανταποκρίνονται τουλάχιστον στο επίπεδο περιορισμού 4 για βιολογικό παράγοντα της ομάδας 4·

γ) τα εργαστήρια που χειρίζονται υλικά σχετικά με τα οποία υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την παρουσία βιολογικών παραγόντων ικανών να προκαλέσουν ασθένεια στον άνθρωπο, αλλά τα οποία δεν έχουν σκοπό να ασχοληθούν με τους καθαυτό βιολογικούς

παράγοντες (δηλαδή να τους καλλιεργήσουν ή να τους συγκεντρώσουν), πρέπει να εφαρμόζουν τουλάχιστον επίπεδο περιορισμού 2. Πρέπει να χρησιμοποιούνται, ανάλογα με την περίπτωση, τα επίπεδα περιορισμού 3 και 4, όταν είναι γνωστό ή υπάρχει υπόνοια ότι είναι αναγκαία, εκτός εάν οι κατευθυντήριες γραμμές των αρμοδίων εθνικών αρχών ορίζουν ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, επαρκεί χαμηλότερο επίπεδο περιορισμού.

2. Όσον αφορά τις βιομηχανικές μεθόδους που χρησιμοποιούν βιολογικούς παράγοντες των ομάδων 2, 3 ή 4 πρέπει να λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

α) οι αρχές περιορισμού, οι οποίες εκτίθενται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) δεύτερο εδάφιο, πρέπει να ισχύουν και για τις βιομηχανικές μεθόδους, βάσει των πρακτικών μέτρων και των καταλλήλων διαδικασιών που αναφέρονται στο παράρτημα VI·

β) σε συνάρτηση με την αξιολόγηση του κινδύνου που συνεπάγεται η χρησιμοποίηση βιολογικών παραγόντων των ομάδων 2, 3 ή 4, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αποφασίζουν κατάλληλα μέτρα που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη βιομηχανική χρήση αυτών των βιολογικών παραγόντων.

3. Για όλες τις δραστηριότητες που καλύπτονται από τις παραγράφους 1 και 2 και για τις οποίες δεν υπήρξε δυνατότητα οριστικής αξιολόγησης ενός βιολογικού παράγοντα, αλλά είναι πιθανό η ενδεχόμενη χρήση του παράγοντα αυτού να συνεπάγεται σοβαρό κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων, οι δραστηριότητες πρέπει να εκτελούνται μόνον σε χώρους εργασίας που ανταποκρίνονται τουλάχιστον στο επίπεδο του περιορισμού 3.

Άρθρο 17

Εκμετάλλευση των στοιχείων

Η Επιτροπή έχει πρόσβαση στην εκμετάλλευση, εκ μέρους των αρμοδίων εθνικών αρχών, των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 9.

Άρθρο 18

Κατάταξη των βιολογικών παραγόντων

1. Η κοινοτική κατάταξη γίνεται βάσει των ορισμών του άρθρου 2 δεύτερο εδάφιο σημεία 2, 3 και 4 (ομάδες 2, 3 και 4),

2. Μέχρις ότου θεσπιστεί κοινοτική κατάταξη, τα κράτη μέλη κατατάσσουν τους βιολογικούς παράγοντες που συνιστούν ή ενδέχεται να συνιστούν κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου, βάσει των ορισμών του άρθρου 2 δεύτερο εδάφιο σημεία 2, 3 και 4 (ομάδες 2, 3 και 4).

3. Αν ο αξιολογούμενος βιολογικός παράγοντας δεν είναι δυνατόν να καταταχθεί σαφώς σε μια από τις ομάδες που ορίζονται στο άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο, πρέπει να κατατάσσεται στην υψηλότερη εξεταζόμενη ομάδα κινδύνου.

Άρθρο 19

Παράρτημα

Οι καθαρά τεχνικές προσαρμογές των παραρτημάτων λόγω της τεχνικής προόδου, των μεταβολών των διεθνών κανονισμών ή προδιαγραφών και των νέων ευρημάτων στον τομέα των βιολογικών παραγόντων θεσπίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 17 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

Άρθρο 20

Ενημέρωση της Επιτροπής

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου, τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 21

Κατάργηση

Η οδηγία 90/679/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες που εμφανίζονται στο παράρτημα VIII μέρος Α, καταργείται, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών σε ό, τι αφορά στις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που εμφανίζονται στο παράρτημα VIII μέρος Β.

Οι αναφορές στην καταργούμενη οδηγία θεωρείται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα ΙΧ.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 23

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 18 Σεπτεμβρίου 2000.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

N. FONTAINE

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

H. VÉDRINE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

(Άρθρο 4 παράγραφος 2)

1. Εργασίες σε εγκαταστάσεις παραγωγής τροφίμων.
2. Εργασίες στον τομέα της γεωργίας.
3. Δραστηριότητες κατά τις οποίες υπάρχει επαφή με ζώα ή/και προϊόντα ζωικής προέλευσης.
4. Εργασίες στον τομέα της υγειονομικής περιθάλψης, συμπεριλαμβανομένων των μονάδων απομόνωσης και νεκροψίας.
5. Εργασίες σε κλινικά, κτηνιατρικά και διαγνωστικά εργαστήρια, εξαιρουμένων των διαγνωστικών μικροβιολογικών εργαστηρίων.
6. Εργασίες σε εγκαταστάσεις διάθεσης απορριμμάτων.
7. Εργασίες σε εγκαταστάσεις καθαρισμού λυμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΣΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

[Άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο ε)]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

(Άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο και άρθρο 18)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, ταξινομούνται μόνον οι παράγοντες που αποδεδειγμένως προκαλούν μολυσματικές ασθένειες στον άνθρωπο.

Ενδεχομένως, προστίθενται δείκτες της τοξικότητας ή αλλεργικότητας αυτών των παραγόντων.

Οι παράγοντες που είναι παθογόνοι για τα ζώα και τα φυτά και οι οποίοι αποδεδειγμένως δεν επηρεάζουν τον άνθρωπο, παραλείπονται.

Ο παρών πρώτος κατάλογος ταξινομημένων βιολογικών παραγόντων δεν περιλαμβάνει τους γενετικώς τροποποιημένους μικροοργανισμούς.

2. Η ταξινόμηση των βιολογικών παραγόντων γίνεται βάσει των επιδράσεών τους στους υγείς εργαζομένους.

Δεν λαμβάνονται χωριστά υπόψη οι ιδιαίτερες επιδράσεις των παραγόντων αυτών σε εργαζομένους, των οποίων η ευαισθησία σε μολύνσεις μπορεί να επηρεάζεται από μία ή περισσότερες αιτίες, όπως, παραδείγματος χάρη, προϋπάρχουσα ασθένεια, φαρμακευτική αγωγή, ανοσολογική ανεπάρκεια, εγκυμοσύνη ή θηλασμός.

Η αξιολόγηση των κινδύνων που απαιτείται δυνάμει της οδηγίας, πρέπει επίσης να καλύπτει τον πρόσθετο κίνδυνο στον οποίο εκτίθενται οι εργαζόμενοι αυτοί.

Στο πλαίσιο ορισμένων βιομηχανικών μεθόδων παραγωγής, εργαστηριακών εργασιών ή δραστηριοτήτων σε χώρους που προορίζονται για πειραματόζωα, οι οποίες συνεπάγονται ή ενδέχεται να συνεπάγονται έκθεση των εργαζομένων σε βιολογικούς παράγοντες των ομάδων 3 ή 4, τα μέτρα τεχνικής πρόληψης που εφαρμόζονται πρέπει να τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 16 της παρούσας οδηγίας.

3. Οι βιολογικοί παράγοντες που δεν ταξινομούνται στις ομάδες 2 έως 4 του καταλόγου, δεν ταξινομούνται αναγκαστικά στην ομάδα 1.

Στην περίπτωση παραγόντων με πολλά είδη αποδεδειγμένως παθογόνα για τον άνθρωπο, ο κατάλογος περιλαμβάνει όσα είδη συναντώνται συχνότερα σε ασθένειες, μια γενικότερη δε μνεία δηλώνει ότι και άλλα είδη που ανήκουν στο ίδιο γένος ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην υγεία.

Όταν στον κατάλογο βιολογικών παραγόντων αναφέρεται ένα ολόκληρο γένος, εννοείται ότι τα είδη και τα στελέχη που αποδεδειγμένως δεν είναι παθογόνα παραλείπονται από τον κατάλογο αυτόν.

4. Σε περίπτωση που ένα στέλεχος είναι εξασθενημένο ή έχει χάσει γνωστά λοιμογόνα γονίδια, ο περιορισμός που απαιτείται από την ταξινόμηση του γονικού του στελέχους δεν είναι αναγκαστικό να εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη όμως ότι θα αξιολογείται δεόντως ο ενδεχόμενος κίνδυνος που αντιπροσωπεύει στο χώρο εργασίας.

Για παράδειγμα, αυτό ισχύει σε περίπτωση που το στέλεχος αυτό πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως προϊόν ή συστατικό προϊόντος προοριζόμενο για προφύλαξη ή θεραπεία.

5. Η ονοματολογία των παραγόντων που χρησιμοποιείται για την παρούσα ταξινόμηση αντικατοπτρίζει και τηρεί τις πλέον πρόσφατες διεθνείς συμφωνίες σχετικά με την ταξινόμηση και την ονοματολογία των παραγόντων οι οποίες ισχύουν κατά τη στιγμή κατάρτισης του καταλόγου.

6. Ο κατάλογος ταξινομημένων βιολογικών παραγόντων αντικατοπτρίζει την κατάσταση των επιστημονικών γνώσεων κατά το χρόνο σύνταξής του.

Ο κατάλογος ενημερώνεται αμέσως μόλις παύσει να αντικατοπτρίζει την κατάσταση αυτή.

7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι ιοί που έχουν ήδη απομονωθεί στον άνθρωπο και δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί και ταξινομηθεί στο παρόν παράρτημα, να ταξινομούνται στην ομάδα 2 τουλάχιστον, εκτός εάν έχουν αποδείξει ότι οι ιοί αυτοί δεν προκαλούν ασθένειες στον άνθρωπο.

8. Ορισμένοι βιολογικοί παράγοντες της ομάδας 3, επισημανόμενοι στον επισυναπτόμενο κατάλογο με διπλό αστερίσκο, μπορεί να παρουσιάζουν περιορισμένο κίνδυνο μόλυνσης των εργαζομένων, διότι κανονικά δεν μεταδίδονται δια του αέρος.

Τα κράτη μέλη αξιολογούν τα εφαρμοστέα μέτρα περιορισμού των παραγόντων αυτών, συνεκτιμώντας τις ιδιαιτερότητες των οικείων δραστηριοτήτων και την ποσότητα του συγκεκριμένου παράγοντος και αποφασίζουν αν, υπό ορισμένες συνθήκες, ορισμένα από αυτά τα μέτρα μπορούν να μην εφαρμοστούν.

9. Οι κανόνες περιορισμού, οι οποίοι απορρέουν από την ταξινόμηση των παρασίτων, εφαρμόζονται αποκλειστικά και μόνο στα στάδια του κύκλου του παρασίτου που ενδέχεται να είναι λοιμώδη για τον άνθρωπο στο χώρο εργασίας.
10. Εξάλλου, ο κατάλογος περιλαμβάνει χωριστές ενδείξεις, όταν οι βιολογικοί παράγοντες ενδέχεται να προκαλούν αλλεργικές ή τοξικές αντιδράσεις, όταν υπάρχει αποκλειστικό εμβόλιο ή όταν οι κατάλογοι των εργαζομένων που έχουν εκτεθεί σ' αυτούς τους παράγοντες πρέπει να διατηρούνται πάνω από δέκα χρόνια.

Οι εν λόγω ενδείξεις δίνονται υπό μορφή σημειώσεων που επισημαίνουν τα ακόλουθα:

A: Πιθανή πρόκληση αλλεργικών φαινομένων.

D: Ο κατάλογος των εργαζομένων που έχουν εκτεθεί στον εν λόγω βιολογικό παράγοντα πρέπει να τηρείται επί χρονικό διάστημα άνω των δέκα ετών αφότου οι εργαζόμενοι αποδεδειγμένως εξετέθησαν για τελευταία φορά στο βιολογικό παράγοντα.

T: Παραγωγή τοξινών.

V: Υπάρχει αποτελεσματικό εμβόλιο.

Οι προληπτικοί εμβολιασμοί πρέπει να πραγματοποιούνται λαμβανομένου υπόψη του κώδικα συμπεριφοράς που παρέχεται στο παράρτημα VII.

ΒΑΚΤΗΡΙΑ

και παρόμοιοι μικροοργανισμοί

Σημείωση: Για τους βιολογικούς παράγοντες του παρόντος καταλόγου, η ένδειξη «spp» αναφέρεται στα άλλα είδη που είναι αποδεδειγμένως παθογόνα για τον άνθρωπο.

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
Actinobacillus actinomycetemcomitans	2	
Actinomadura madurae	2	
Actinomadura pelletieri	2	
Actinomyces gerencseriae	2	
Actinomyces israelii	2	
Actinomyces pyogenes	2	
Actinomyces spp	2	
Arcanobacterium haemolyticum (Corynebacterium haemolyticum)	2	
Bacillus anthracis	3	
Bacteroides fragilis	2	
Bartonella bacilliformis	2	
Bartonella quintana (Rochalinea quintana)	2	
Bartonella (Rochalinea) spp	2	
Bordetella bronchiseptica	2	
Bordetella parapertussis	2	
Bordetella pertussis	2	V
Borrelia burgdorferi	2	
Borrelia duttonii	2	
Borrelia recurrentis	2	
Borrelia spp	2	
Brucella abortus	3	
Brucella canis	3	
Brucella melitensis	3	
Brucella suis	3	
Burkholderia mallei (Pseudomonas mallei)	3	
Burkholderia pseudomallei (Pseudomonas pseudomallei)	3	
Campylobacter fetus	2	
Campylobacter jejuni	2	
Campylobacter spp	2	
Cardiobacterium hominis	2	
Chlamydia pneumoniae	2	
Chlamydia trachomatis	2	
Chlamydia psittaci (πιτηναία στελέχη)	3	
Chlamydia psittaci (λοιπά στελέχη)	2	
Clostridium botulinum	2	T
Clostridium perfringens	2	
Clostridium tetani	2	T, V
Clostridium spp	2	
Corynebacterium diphtheriae	2	T, V
Corynebacterium minutissimum	2	
Corynebacterium pseudotuberculosis	2	
Corynebacterium spp	2	
Cariella brunetii	3	
Edwardsiella tarda	2	
Ehrlichia sennetsu (Rickettsia sennetsu)	2	
Ehrlichia spp	2	
Eikenella corrodens	2	

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
<i>Enterobacter aerogenes</i> /cloacae	2	
<i>Enterobacter</i> spp	2	
<i>Enterococcus</i> spp	2	
<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	2	
<i>Eschericia coli</i> (εξαιρέσει των μη παθογόνων στελεχών)	2	
<i>Escherichia coli</i> , βερκυτταροτοξικά στελέχη (π.χ. 01 57:H7 ή 0103)	3 (**)	T
<i>Flavobacterium meningosepticum</i>	2	
<i>Fluoribacter bozemanai</i> (<i>Legionella</i>)	2	
<i>Francisella tularensis</i> (Τύπος Α)	3	
<i>Francisella tularensis</i> (Τύπος Β)	2	
<i>Fusobacterium necrophorum</i>	2	
<i>Gardnerella vaginalis</i>	2	
<i>Haemophilus ducreyi</i>	2	
<i>Haemophilus influenzae</i>	2	
<i>Haemophilus</i> spp	2	
<i>Helicobacter pylori</i>	2	
<i>Klebsiella arytoca</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	2	
<i>Klebsiella</i> spp	2	
<i>Legionella pneumophila</i>	2	
<i>Legionella</i> spp	2	
<i>Leptospira interrogans</i> (όλοι οι ορότυποι)	2	
<i>Listeria monocytogenes</i>	2	
<i>Listeria invanovii</i>	2	
<i>Morganella morganii</i>	2	
<i>Mycobacterium africanum</i>	3	V
<i>Mycobacterium avium</i> /intercellulare	2	
<i>Mycobacterium bovis</i> (εξαιρέσει στελέχους BCG)	3	V
<i>Mycobacterium chelonae</i>	2	
<i>Mycobacterium fortuitum</i>	2	
<i>Mycobacterium kansasii</i>	2	
<i>Mycobacterium leprae</i>	3	
<i>Mycobacterium malmoeense</i>	2	
<i>Mycobacterium marinum</i>	2	
<i>Mycobacterium microti</i>	3 (**)	
<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>	2	
<i>Mycobacterium scrofulaceum</i>	2	
<i>Mycobacterium simiae</i>	2	
<i>Mycobacterium szulgai</i>	2	
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	3	V
<i>Mycobacterium ulcerans</i>	3 (**)	
<i>Mycobacterium xenopi</i>	2	
<i>Mycoplasma caviae</i>	2	
<i>Mycoplasma hominis</i>	2	
<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2	
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	2	
<i>Neisseria meningitidis</i>	2	V
<i>Nocardia asteroides</i>	2	
<i>Nocardia brasiliensis</i>	2	
<i>Nocardia farcinica</i>	2	
<i>Nocardia nova</i>	2	

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
<i>Nocardia otitidiscaviarum</i>	2	
<i>Pasteurella mubocida</i>	2	
<i>Pasteurella</i> spp	2	
<i>Peptostreptococcus anaerobius</i>	2	
<i>Plesiomonas shigelloides</i>	2	
<i>Porphyromonas</i> spp	2	
<i>Prevotella</i> spp	2	
<i>Proteus mirabilis</i>	2	
<i>Proteus penneri</i>	2	
<i>Proteus vulgaris</i>	2	
<i>Providencia alcalifaciens</i>	2	
<i>Providencia rettgeri</i>	2	
<i>Providencia</i> spp	2	
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2	
<i>Rhodococcus equi</i>	2	
<i>Rickettsia akari</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia canada</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia conorii</i>	3	
<i>Rickettsia montana</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia typhi</i> (<i>Rickettsia mooseri</i>)	3	
<i>Rickettsia prowazekii</i>	3	
<i>Rickettsia rickettsii</i>	3	
<i>Rickettsia tsutsugamushi</i>	3	
<i>Rickettsia</i> spp	2	
<i>Salmonella arizonae</i>	2	
<i>Salmonella enteritidis</i>	2	
<i>Salmonella typhimurium</i>	2	
<i>Salmonella paratyphi</i> A, B, C	2	V
<i>Salmonella typhi</i>	3 (**)	V
<i>Salmonella</i> (άλλα ορολογικά είδη)	2	
<i>Serpulina</i> spp	2	
<i>Shigella boydii</i>	2	
<i>Shigella dysenteriae</i> (τύπος 1)	3 (**)	T
<i>Shigella disenteriae</i> (εκτός του τύπου 1)	2	
<i>Shigella flexneri</i>	2	
<i>Shigella sonnei</i>	2	
<i>Staphylococcus aureus</i>	2	
<i>Streptobacillus moniliformis</i>	2	
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	2	
<i>Streptococcus pyogenes</i>	2	
<i>Streptococcus suis</i>	2	
<i>Streptococcus</i> spp	2	
<i>Treponema carateum</i>	2	
<i>Treponema pallidum</i>	2	
<i>Treponema pertenu</i>	2	
<i>Treponema</i> spp	2	
<i>Vibrio cholerae</i> (και ο El Tor)	2	
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	2	
<i>Vibrio</i> spp	2	
<i>Yersinia pestis</i>	3	V
<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Yersinia</i> spp	2	

(**) Βλέπε εισαγωγική σημείωση αριθ. 8.

ΙΟΙ (*)

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
Adenoviridae	2	
Arenaviridae		
Σύμπλεγμα ιών LCM-Lassa (αρενοϊοί του Παλαιού Κόσμου):		
Ιός Lassa	4	
Ιός της λεμφοκυτταρικής χοριομηνιγγίτιδας (νευροτρόπα στελέχη)	3	
Ιός της λεμφοκυτταρικής χοριομηνιγγίτιδας (λοιπά στελέχη)	2	
Ιός Moreia	2	
Άλλοι ιοί του συμπλέγματος LCM-Lassa	2	
Σύμπλεγμα ιών Tacaribe (αρενοϊοί του Νέου Κόσμου):		
Ιός Guanarito	4	
Ιός Junin	4	
Ιός Sabia	4	
Ιός Machupo	4	
Ιός Flexal	3	
Λοιποί ιοί του συμπλέγματος Tacaribe	2	
Astroviridae		
Bunyaviridae		
Ιός Belgrade (γνωστός και ως Dobrava)	3	
Ιός Bhanja	2	
Ιός Bunyamwera	2	
Ιός Germiston	2	
Ιός Oropouche	3	
Ιός Sin nombre (επίσημος Muerto Canyon)	3	
Ιός εγκεφαλίτιδας Καλιφόρνιας	2	
Ιοί Hanta:		
Hantaan (κορεατικός αιμορραγικός πυρετός)	3	
Ιός Seoul	3	
Ιός Puumala	2	
Ιός Prospect Hill	2	
Λοιποί ιοί Hanta	2	
Ναιροϊοί:		
Αιμορραγικός πυρετός Κογκό/Κριμαίας	4	
Ιός Hazara	2	
Φλεβοϊοί:		
Πυρετός Rift Valley	3	V
Ιός τριήμερου πυρετού	2	
Ιός Toscana	2	
Λοιποί γνωστοί παθογόνοι Bunyavirus	2	
Caliciviridae		
Ιός ηπατίτιδας E	3 (**)	
Ιός Norwalk	2	
Λοιποί Caliciviridae	2	
Coronaviridae		
Filoviridae		
Ιός Ebola	4	
Ιός Marbourg	4	
Flaviviridae		
Αυστραλιανή επιδημική εγκεφαλίτιδα (εγκεφαλίτιδα Murray Valley)	3	
Ιός εγκεφαλίτιδας από κρότωνες της Κεντρικής Ευρώπης	3 (**)	V
Absethawon	3	
Hanzalova	3	
Hypr	3	
Kumlinge	3	
Ιός δαγγείου τύπου 1 έως 4	3	
Ιός ηπατίτιδας Γ	3 (**)	D

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
Ιός της ηπατίτιδας G	3 (**)	D
Ιαπωνική εγκεφαλίτιδα B	3	V
Ιός Kysamur Forest	3	V
Ασθένεια Louping	3 (**)	
Omsk (α)	3	V
Powassan	3	
Rocio	3	
Ρωσική εαρινή-θερινή εγκεφαλίτιδα (α)	3	V
Εγκεφαλίτιδα St. Louis	3	
Ιός Wesselsbron	3 (**)	
Ιός Δυτικού Νείλου	3	
Κίτρινος πυρετός	3	V
Λοιποί γνωστοί παθογόνοι φλαβιοϊοί	2	
Herpadnaviridae		
Ιός ηπατίτιδας B	3 (**)	V, D
Ιός ηπατίτιδας Δ (Δέλτα) (β)	3 (**)	V, D
Herpesviridae		
Κυτομεγαλοϊός	2	
Ιός Epstein-Barr	2	
Herpesvirus simiae (ιός B)	3	
Ιοί απλού έρπητα τύπων 1 και 2	2	
Ιός έρπητα ζωστήρα — ανεμοβλογιάς	2	
Ανθρώπινος Β-λεμφοτρόπος ιός (HBLV-HHV6)	2	
Ανθρώπινος ερπητοϊός τύπου 7	2	
Ανθρώπινος ερπητοϊός τύπου 8	2	D
Orthomyxoviridae		
Ιοί γρίπης τύπων A, B και Γ	2	V (γ)
Orthomyxoviridae κροτωνικής προέλευσης: ιοί Dhori και Thogoto	2	V (γ)
Paronaviridae		
Ιοί BK και JC	2	D (δ)
Ανθρώπινοι θηλωματοϊοί	2	D (δ)
Paramyxoviridae		
Ιός ιλαράς	2	V
Ιός επιδημικής παρωτίτιδας	2	V
Ιός ασθένειας Newcastle	2	
Παραγριπικοί ιοί τύπων 1 έως 4	2	
Συγκυτιακός αναπνευστικός ιός	2	
Parvoviridae		
Ανθρώπινος κοκκοϊός (B 19)	2	
Picomaviridae		
Ιός οξείας αιμορραγικής επιπεφυκίτιδας (AHC)	2	
Ισχιοϊοί	2	
Ηχοϊοί	2	
Ιός ηπατίτιδας A (ανθρώπινος εντεροϊός τύπου 72)	2	V
Ιός πολιομυελίτιδας	2	V
Ρινοϊοί	2	
Roxviridae		
Ιός ευλογιάς βουβάλου (ε)	2	
Ιός ευλογιάς αγελάδας	2	
Ιός ευλογιάς ελέφαντος (ζ)	2	
Ιός όζου των αμέλκτων	2	
Ιός Molluscum contagiosum	2	
Ιός ευλογιάς πιθήκου	3	V
Ιός ελκώδους στοματίτιδας προβάτου	2	
Ιός ευλογιάς κονίκλου (η)	2	
Ιός δαμαλίτιδας	2	
Ιοί Variola (μείζων και ελάσσων)	4	V

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
Ιός Whitepox (ιός variola)	4	V
Ιοί ευλογιάς Yata (Tana και Yaba)	2	
Reoviridae		
Coltivirus	2	
Ανθρώπινοι Rotavirus	2	
Orbivirus	2	
Reovirus	2	
Retroviridae		
Ιοί του συνδρόμου ανθρώπινης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS)	3 (**)	D
Ανθρώπινοι λεμφοτρόποι ιοί κυττάρων T (HTLV) τύπων 1 και 2	3 (**)	D
Ιός ανοσολογικής ανεπάρκειας του πιθήκου (SIV) (θ)	3 (**)	
Rhabdoviridae		
Ιός λύσσας	3 (**)	V
Ιός κυστιώδους στοματίτιδας	2	
Togaviridae		
Αλφαϊοί:		
Εγκεφαλομυελίτιδα του ίππου της Ανατολικής Αμερικής	3	V
Ιός Bebaru	2	
Ιός Chikungunya	3 (**)	
Ιός Everglades	3 (**)	
Ιός Mayaro	3	
Ιός Mucambo	3 (**)	
Ιός Ndumu	3	
Ιός O'nyong-nyong	2	
Ιός του ποταμού Ross	2	
Ιός του δάσους Semliki	2	
Ιός Sindbis	2	
Ιός Tonate	3 (**)	
Βενεζουελανική εγκεφαλομυελίτιδα του ίππου	3	V
Εγκεφαλομυελίτιδα του ίππου της Δυτικής Αμερικής	3	V
Λοιποί γνωστοί αλφαϊοί	2	
Ιός ερυθράς (rubella)	2	V
Toroviridae	2	
Μη καταταγμένοι ιοί		
Ιός της ιππείου ιλαράς (Equine morbillivirus)	4	
Ιοί της ηπατίτιδας που δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί	3 (**)	D
Μη προσδιορισθέντες παράγοντες σχετιζόμενοι με μεταδοτικές σπογγοειδείς εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ)		
Ασθένεια Creutzfeldt-Jakob	3 (**)	D (δ)
Παραλλαγή της νόσου Creutzfeldt-Jakob	3 (**)	D (δ)
Σπογγοειδής εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών (ΣΕΒ) και άλλες συναφείς ΜΣΕ των ζώων (ι)	3 (**)	D (δ)
Σύνδρομο Gerstmann-Sträussler-Scheinker	3 (**)	D (δ)
Kuru	3 (**)	D (δ)

(*) Βλέπε εισαγωγική σημείωση αριθ. 7.

(**) Βλέπε εισαγωγική σημείωση αριθ. 8.

(α) Ιός εγκεφαλίτιδος από κρότωνες.

(β) Για να έχει ο ιός της ηπατίτιδας Δ παθογόνο δράση στον εργαζόμενο, απαιτείται μόλυνση ταυτόχρονη ή δευτερογενής σε σχέση με τη μόλυνση που προκαλεί ο ιός της ηπατίτιδας Β. Επομένως, ο εμβολιασμός κατά του ιού της ηπατίτιδας Β προστατεύει από τον ιό της ηπατίτιδας Δ (Δέλτα) όσους εργαζόμενους δεν έχουν προσβληθεί από τον ιό της ηπατίτιδας Β.

(γ) Μόνον όσον αφορά τους τύπους Α και Β.

(δ) Συνιστάται για τις εργασίες που συνεπάγονται άμεση επαφή με τους παράγοντες αυτούς.

(ε) Με την εγγραφή αυτή προσδιορίζονται δύο ιοί, ένα γένος του ιού της «ευλογιάς βουβάλου» και μια παραλλαγή του ιού της «δαμαλίτιδας».

(ζ) Παραλλαγή του ιού της «ευλογιάς αγελάδας».

(η) Παραλλαγή του ιού της «δαμαλίτιδας».

(θ) Δεν υπάρχει σήμερα καμία απόδειξη για μόλυνση του ανθρώπου από τους άλλους ρετροϊούς που προέρχονται από τον πιθήκο. Για λόγους πρόνοιας, συνιστάται περιορισμός επιπέδου 3 για τις εργασίες που συνεπάγονται έκθεση των εργαζόμενων σε αυτούς τους ρετροϊούς.

(ι) Δεν υπάρχουν τεκμήρια για μολύνσεις του ανθρώπου από παράγοντες που ευθύνονται για άλλες μεταδοτικές σπογγοειδείς εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ) των ζώων. Ωστόσο, συνιστώνται τα μέτρα περιορισμού για τους παράγοντες που έχουν ταξινομηθεί στην ομάδα κινδύνου 3 (**) ως προφυλακτικό μέτρο κατά τις εργασίες σε εργαστήρια εκτός από εκείνες τις εργασίες σε εργαστήρια που σχετίζονται με ένα ταυτοποιηθέντα παράγοντα υπεύθυνο για τη νόσο scrapie (λοιμώδη εκφυλιστική εγκεφαλοπάθεια των προβάτων) για τις οποίες το επίπεδο περιορισμού 2 είναι επαρκές.

ΠΑΡΑΣΙΤΑ

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
<i>Acanthamoeba castellani</i>	2	
<i>Ancylostoma duodenale</i>	2	
<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	2	
<i>Angiostrongylus costaricensis</i>	2	
<i>Ascaris lumbricoides</i>	2	A
<i>Ascaris suum</i>	2	A
<i>Babesia divergens</i>	2	
<i>Babesia microti</i>	2	
<i>Balantidium coli</i>	2	
<i>Brugia malayi</i>	2	
<i>Brugia pahangi</i>	2	
<i>Capillaria philippinensis</i>	2	
<i>Capillaria</i> spp	2	
<i>Clonorchis sinensis</i>	2	
<i>Clonorchis viverrini</i>	2	
<i>Cryptosporidium parvum</i>	2	
<i>Cryptosporidium</i> spp	2	
<i>Cyclospora cayetanensis</i>	2	
<i>Dipetalonema streptocerca</i>	2	
<i>Diphyllobothrium latum</i>	2	
<i>Draacunculus medinensis</i>	2	
<i>Echinococcus granulosus</i>	3 (**)	
<i>Echinococcus multilocularis</i>	3 (**)	
<i>Echinococcus vogeli</i>	3 (**)	
<i>Entamoeba histolytica</i>	2	
<i>Fasciola gigantica</i>	2	
<i>Fasciola hepatica</i>	2	
<i>Fasciolopsis buski</i>	2	
<i>Giardia lamblia</i> (<i>Giardia intestinalis</i>)	2	
<i>Hymenolepis diminuta</i>	2	
<i>Hymenolepis nana</i>	2	
<i>Leishmania brasiliensis</i>	3 (**)	
<i>Leishmania donovani</i>	3 (**)	
<i>Leishmania ethiopia</i>	2	
<i>Leishmania mexicana</i>	2	
<i>Leishmania peruviana</i>	2	
<i>Leishmania tropica</i>	2	
<i>Leishmania major</i>	2	
<i>Leishmania</i> spp	2	
<i>Loa loa</i>	2	
<i>Mansonella ozzardi</i>	2	
<i>Mansonella persians</i>	2	
<i>Naegleria fowleri</i>	2	
<i>Necator americanus</i>	2	
<i>Onchocerca volvulus</i>	2	
<i>Ophisthorchis felineus</i>	2	
<i>Ophisthorchis</i> spp	2	
<i>Paragonimus westermani</i>	2	

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
<i>Plasmodium falciparum</i>	3 (**)	
<i>Plasmodium</i> spp (ανθρώπου και πιθήκου)	2	
<i>Sarcocystis suis hominis</i>	2	
<i>Schistosoma haematobium</i>	2	
<i>Schistosoma intercalatum</i>	2	
<i>Schistosoma japonicum</i>	2	
<i>Schistosoma mansoni</i>	2	
<i>Schistosoma mekongi</i>	2	
<i>Strongyloides stercoralis</i>	2	
<i>Strongyloides</i> spp	2	
<i>Taenia saginata</i>	3 (**)	
<i>Taenia solum</i>	2	
<i>Toxocara canis</i>	2	
<i>Toxoplasma gondii</i>	2	
<i>Trichinella spiralis</i>	2	
<i>Trichuris trichiura</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei rhodesiense</i>	3 (**)	
<i>Trypanosoma cruzi</i>	3	
<i>Wuchereria bancrofti</i>	2	

(**) Βλέπε εισαγωγική σημείωση 8.

ΜΥΚΗΤΕΣ

Βιολογικός παράγοντας	Ταξινόμηση	Σημειώσεις
<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A
<i>Blastomyces dermatitidis</i> (<i>Ajellomyces dermatitidis</i>)	3	
<i>Candida albicans</i>	2	A
<i>Candida tropicalis</i>	2	
<i>Cladophialophora bantiana</i> (επίσημος: <i>Xylohypha bantiana</i> , <i>Cladosporium</i> <i>Cladosporium bantianum</i> ή <i>trichoides</i>)	3	
<i>Coccidioides imunitis</i>	3	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>neoformans</i> (<i>Filobasidiella neoformans</i> var. <i>neoformans</i>)	2	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>gattii</i> (<i>Filobasidiella bacillispora</i>)	2	A
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2	
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crescens</i>	2	
<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	A
<i>Fonsecaea compacta</i>	2	
<i>Fonsecaea pedrosoi</i>	2	
<i>Histoplasma capsulatum</i> var. <i>capsulatum</i> (<i>Ajellomyces capsulatus</i>)	3	
<i>Histoplasma capsulatum duboisii</i>	3	
<i>Madurella grisea</i>	2	
<i>Madurella mycetomatis</i>	2	
<i>Microsporum</i> spp	2	A
<i>Neotestudina rosatii</i>	2	
<i>Paracoccidioides brasiliensis</i>	3	
<i>Penicillium marneffei</i>	2	A
<i>Scedosporum apiospermum</i> (<i>Pseudallescheria boydii</i>)	2	A
<i>Scedosporum prolificans</i> (<i>inflatum</i>)	2	
<i>Sporothrix schenckii</i>	2	
<i>Trichophyton rubrum</i>	2	
<i>Trichophyton</i> spp	2	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

(Άρθρο 14 παράγραφος 8)

1. Ο ιατρός ή/και η αρχή η υπεύθυνη για την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων που εκτίθενται σε βιολογικούς παράγοντες οφείλουν να γνωρίζουν καλά τις συνθήκες ή τις περιστάσεις έκθεσης κάθε εργαζομένου.
2. Η ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές και τις πρακτικές της ιατρικής της εργασίας και πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα μέτρα:
 - κατάρτιση φακέλου με το ιατρικό και επαγγελματικό ιστορικό κάθε εργαζομένου,
 - αξιολόγηση της υγείας των επιμέρους εργαζομένων,
 - ενδεχομένως, βιολογική παρακολούθηση, καθώς και ανίχνευση των πρόωμων και αντιστρεπτών συμπτωμάτων.

Βάσει των πλέον πρόσφατων γνώσεων της ιατρικής της εργασίας είναι δυνατόν να αποφασίζονται περαιτέρω ιατρικές εξετάσεις για κάθε εργαζόμενο, ο οποίος υποβάλλεται σε ιατρική παρακολούθηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ

[Άρθρο 15 παράγραφος 3 και το άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β)]

Προκαταρκτικό σημείωμα

Τα μέτρα που παρέχονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων, την αξιολόγηση του κινδύνου στους εργαζόμενους και τη φύση του σχετικού βιολογικού παράγοντα.

A. Μέτρα περιορισμού	B. Επίπεδα περιορισμού		
	2	3	4
1. Ο χώρος εργασίας πρέπει να είναι σε ξεχωριστό μέρος από το χώρο των άλλων δραστηριοτήτων στο ίδιο κτίριο	όχι	συνιστάται	ναι
2. Ο προσαγόμενος και ο απαγόμενος αέρας πρέπει να διηθείται με φίλτρα (HEPA) ή άλλο παρόμοιο σύστημα	όχι	ναι, για τον απαγόμενο αέρα	ναι, για τον προσαγόμενο και τον απαγόμενο αέρα
3. Η πρόσβαση πρέπει να επιτρέπεται μόνο σε εξουσιοδοτημένους εργαζόμενους	συνιστάται	ναι	ναι, μέσω αεροστεγούς προθαλάμου
4. Ο χώρος εργασίας πρέπει να είναι δυνατόν να σφραγίζεται, για να είναι δυνατή η απολύμανσή του	όχι	συνιστάται	ναι
5. Καθορισμένες μέθοδοι απολύμανσης	ναι	ναι	ναι
6. Ο χώρος εργασίας πρέπει να διατηρείται υπό πίεση χαμηλότερη της ατμοσφαιρικής	όχι	συνιστάται	ναι
7. Αποτελεσματικός έλεγχος των φορέων, π.χ. τρωκτικά και έντομα	συνιστάται	ναι	ναι
8. Επιφάνειες αδιάβροχες και ευκολοκαθαρίστες	ναι (πάγκοι)	ναι (πάγκοι και δάπεδο)	ναι (πάγκοι, τοίχοι, δάπεδο και οροφή)
9. Επιφάνειες ανθεκτικές στα οξέα, τα αλκάλια, τους διαλύτες και τα απολυμαντικά	συνιστάται	ναι	ναι
10. Ασφαλής αποθήκευση βιολογικών παραγόντων	ναι	ναι	ασφαλισμένη αποθήκευση
11. Πρέπει να υπάρχει παράθυρο παρατήρησης ή άλλο αντίστοιχο σύστημα, ώστε να είναι δυνατή η παρατήρηση των εργαζομένων	συνιστάται	συνιστάται	ναι
12. Κάθε εργοστάσιο πρέπει να περιέχει το δικό του εξοπλισμό	όχι	συνιστάται	ναι
13. Ο χειρισμός μολυσμένου υλικού, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν ζώων, πρέπει να γίνεται σε θάλαμο ασφαλείας ή απομόνωσης ή άλλα κατάλληλα μέσα περιορισμού	ανάλογα με την περίπτωση	ναι, αν ο μολυσματικός παράγοντας είναι αερόφερτος	ναι
14. Κλίβανος για την αποστέφρωση των πτωμάτων των ζώων	συνιστάται	ναι (να είναι διαθέσιμος)	ναι, επιτόπου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

[Άρθρο 4 παράγραφος 1 και άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο α)]

Βιολογικοί παράγοντες της ομάδας 1

Για την εργασία με βιολογικούς παράγοντες της ομάδας 1 συμπεριλαμβανομένων των ζώντων εξασθενημένων εμβολίων πρέπει να τηρούνται οι αρχές της ορθής επαγγελματικής ασφάλειας και υγιεινής.

Βιολογικοί παράγοντες των ομάδων 2, 3 και 4

Είναι ίσως σκόπιμο να επιλέγονται και να συνδυάζονται απαιτήσεις περιορισμού από τις διάφορες κατωτέρω κατηγορίες, ανάλογα με την αξιολόγηση του κινδύνου τον οποίο συνεπάγεται μια συγκεκριμένη μέθοδος ή μέρος μεθόδου.

Μέτρα περιορισμού	Επίπεδα περιορισμού		
	2	3	4
1. Οι βιώσιμοι οργανισμοί πρέπει να περιορίζονται σε ένα σύστημα που εξασφαλίζει φυσικό διαχωρισμό της δραστηριότητας από το περιβάλλον	ναι	ναι	ναι
2. Τα αέρια που εκλύονται από το κλειστό σύστημα πρέπει να υφίστανται επεξεργασία, ώστε:	να ελαχιστοποιείται η ελευθέρωση	να προλαμβάνεται η ελευθέρωση	να προλαμβάνεται η ελευθέρωση
3. Η δειγματοληψία, η προσθήκη υλικών σε ένα κλειστό σύστημα και η μεταφορά βιώσιμων μικροοργανισμών σε άλλο κλειστό σύστημα πρέπει να διενεργούνται, κατά τρόπον ώστε:	να ελαχιστοποιείται η ελευθέρωση	να προλαμβάνεται η ελευθέρωση	να προλαμβάνεται η ελευθέρωση
4. Τα ανεπεξέργαστα υγρά της καλλιέργειας πρέπει να αφαιρούνται από το κλειστό σύστημα μόνον εφόσον οι βιώσιμοι μικροοργανισμοί έχουν:	αδρανοποιηθεί με εγκεκριμένα μέσα	αδρανοποιηθεί με εγκεκριμένα χημικά ή φυσικά μέσα	αδρανοποιηθεί με εγκεκριμένα χημικά ή φυσικά μέσα
5. Οι τοιμούχες και τα πόματα πρέπει να είναι σχεδιασμένα, κατά τρόπον ώστε:	να ελαχιστοποιείται η ελευθέρωση	να προλαμβάνεται η ελευθέρωση	να προλαμβάνεται η ελευθέρωση
6. Τα κλειστά συστήματα πρέπει να βρίσκονται σε ελεγχόμενο χώρο	προαιρετικό	προαιρετικό	ναι, και κατασκευασμένο επί τούτου
α) Πρέπει να τοποθετούνται σήματα για βιολογικούς κινδύνους	προαιρετικό	ναι	ναι
β) Η πρόσβαση στους χώρους πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στο εντεταλμένο προσωπικό	προαιρετικό	ναι	ναι, μέσω αεροστεγούς θαλάμου
γ) Το προσωπικό οφείλει να φορά προστατευτικό ιματισμό	ναι, ιματισμός εργασίας	ναι	πλήρης αλλαγή ιματισμού
δ) Πρέπει να παρέχονται στο προσωπικό δυνατότητες απολύμανσης και πλύσης	ναι	ναι	ναι
ε) Το προσωπικό πρέπει να κάνει ντους πριν εγκαταλείψει τον ελεγχόμενο χώρο	όχι	προαιρετικό	ναι
στ) Τα λύματα από τους νεροχύτες και τα ντους πρέπει να συλλέγονται και να αδρανοποιούνται πριν την απόρριψή τους	όχι	προαιρετικό	ναι
ζ) Ο ελεγχόμενος χώρος πρέπει να αερίζεται καταλλήλως, ώστε να ελαχιστοποιείται η μόλυνση του αέρα	προαιρετικό	προαιρετικό	ναι
η) Ο αέρας στον ελεγχόμενο χώρο πρέπει να διατηρείται σε πίεση αρνητική έναντι της ατμόσφαιρας	όχι	πραιρετικό	ναι
θ) Ο αέρας που εισέρχεται και εξέρχεται από τον ελεγχόμενο χώρο πρέπει να διηθείται με φίλτρο HEPA	όχι	προαιρετικό	ναι
ι) Ο ελεγχόμενος χώρος πρέπει να είναι σχεδιασμένος κατά τρόπον ώστε να εμποδίζεται ο διασκορπισμός του συνόλου του περιεχομένου του κλειστού συστήματος	όχι	προαιρετικό	ναι
ια) Πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα ερμητικού κλεισίματος του ελεγχόμενου χώρου, ώστε να μπορεί να πραγματοποιηθεί υποκαπνισμός	όχι	προαιρετικό	ναι
ιβ) Εξεργασία λυμάτων πριν την τελική απόρριψη	να αδρανοποιούνται με εγκεκριμένα μέσα	να αδρανοποιούνται με εγκεκριμένα χημικά ή φυσικά μέσα	να αδρανοποιούνται με εγκεκριμένα φυσικά μέσα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ

(Άρθρο 14 παράγραφος 3)

1. Όταν η εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 καταδεικνύει την ύπαρξη κινδύνου για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες, για τους οποίους υπάρχουν αποτελεσματικά εμβόλια, ο εργοδότης οφείλει να προσφέρει τον εμβολιασμό στους εργαζόμενους αυτούς.
2. Ο εμβολιασμός γίνεται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές.
Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τόσο του εμβολιασμού όσο και του μη εμβολιασμού.
3. Ο εμβολιασμός που προσφέρεται στους εργαζόμενους δεν πρέπει να συνεπάγεται οικονομικές επιβαρύνσεις γι' αυτούς.
4. Είναι δυνατόν να εκδίδεται πιστοποιητικό εμβολιασμού, το οποίο χορηγείται στον ενδιαφερόμενο εργαζόμενο και, έπειτα από σχετική αίτηση, στις αρμόδιες αρχές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΜΕΡΟΣ Α

Καταργούμενη οδηγία και οι διαδοχικές της τροποποιήσεις
(που αναφέρονται στο άρθρο 21)

- Οδηγία 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 374 της 31.12.1990, σ. 1).
 Οδηγία 93/88/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 268 της 29.10.1993, σ. 71).
 Οδηγία 95/30/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 155 της 6.7.1995, σ. 41).
 Οδηγία 97/59/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 282 της 15.10.1997, σ. 33).
 Οδηγία 97/65/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 335 της 6.12.1997, σ. 17).

ΜΕΡΟΣ Β

Κατάλογος προθεσμιών μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο
(που αναφέρονται στο άρθρο 21)

Οδηγία	Καταληκτική ημερομηνία μεταφοράς
90/679/ΕΟΚ	28 Νοεμβρίου 1993
93/88/ΕΟΚ	30 Απριλίου 1994
95/30/ΕΚ	30 Νοεμβρίου 1996
97/59/ΕΚ	31 Μαρτίου 1998
97/65/ΕΚ	30 Ιουνίου 1998

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 90/679/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 στοιχείο α)	Άρθρο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)
Άρθρο 2 στοιχείο β)	Άρθρο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β)
Άρθρο 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ)
Άρθρο 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 1	Άρθρο 3 παράγραφος 1
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α)	Άρθρο 3 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 3 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 3 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 3 παράγραφος 2 τέταρτο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 3 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο α)
Άρθρο 3 παράγραφος 3 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β)
Άρθρο 3 παράγραφος 3 τρίτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο γ)
Άρθρο 3 παράγραφος 3 τέταρτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ)
Άρθρο 3 παράγραφος 3 πέμπτη περίπτωση	Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο ε)
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6	Άρθρο 6
Άρθρο 7 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 7 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β)
Άρθρο 7 παράγραφος 1 τρίτη περίπτωση	Άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ)
Άρθρο 7 παράγραφος 1 τέταρτη περίπτωση	Άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο δ)
Άρθρο 7 παράγραφος 1 πέμπτη περίπτωση	Άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο ε)
Άρθρο 7 παράγραφος 1 έκτη περίπτωση	Άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο στ)
Άρθρο 7 παράγραφος 2	Άρθρο 7 παράγραφος 2
Άρθρο 7 παράγραφος 3	Άρθρο 7 παράγραφος 3
Άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε)	Άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε)
Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο α)	Άρθρο 8 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 8 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 8 παράγραφος 3	Άρθρο 8 παράγραφος 3
Άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε)	Άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε)
Άρθρο 9 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α)
Άρθρο 9 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β)
Άρθρο 9 παράγραφος 2 τρίτη περίπτωση	Άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο γ)
Άρθρο 10 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 10 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β)
Άρθρο 10 παράγραφοι 2 έως 6	Άρθρο 10 παράγραφοι 2 έως 6
Άρθρο 11 παράγραφος 1	Άρθρο 11 παράγραφος 1
Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο πρώτη περίπτωση	Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α)
Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β)
Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο τρίτη περίπτωση	Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ)
Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο τέταρτη περίπτωση	Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ)
Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο πέμπτη περίπτωση	Άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο ε)
Άρθρο 11 παράγραφος 3	Άρθρο 11 παράγραφος 3
Άρθρο 12	Άρθρο 12
Άρθρο 13 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 13 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο β)

Οδηγία 90/679/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 13 παράγραφος 1 τρίτη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ)
Άρθρο 13 παράγραφοι 2 έως 4	Άρθρο 13 παράγραφοι 2 έως 4
Άρθρο 14 παράγραφος 1	Άρθρο 14 παράγραφος 1
Άρθρο 14 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο α)
Άρθρο 14 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο β)
Άρθρο 14 παράγραφοι 3 έως 6	Άρθρο 14 παράγραφοι 3 έως 6
Άρθρο 14 παράγραφος 7 πρώτη περίπτωση	Άρθρο 14 παράγραφος 7 στοιχείο α)
Άρθρο 14 παράγραφος 7 δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 14 παράγραφος 7 στοιχείο β)
Άρθρο 14 παράγραφος 8	Άρθρο 14 παράγραφος 8
Άρθρο 14 παράγραφος 9	Άρθρο 14 παράγραφος 9
Άρθρο 15	Άρθρο 15
Άρθρο 16 παράγραφος 1	Άρθρο 16 παράγραφος 1
Άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο α)	Άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο α)
Άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο β)
Άρθρο 16 παράγραφος 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 16 παράγραφος 3
Άρθρο 17	Άρθρο 17
Άρθρο 18 παράγραφος 1	—
Άρθρο 18 παράγραφος 2	Άρθρο 18 παράγραφος 1
Άρθρο 18 παράγραφος 3	Άρθρο 18 παράγραφος 2
Άρθρο 18 παράγραφος 4	Άρθρο 18 παράγραφος 3
Άρθρο 19	Άρθρο 19
Άρθρο 20 παράγραφος 1	—
Άρθρο 20 παράγραφος 2	Άρθρο 20
—	Άρθρο 21
—	Άρθρο 22
—	Άρθρο 23
Παράρτημα I	Παράρτημα I
Παράρτημα II	Παράρτημα II
Παράρτημα III	Παράρτημα III
Παράρτημα IV	Παράρτημα IV
Παράρτημα V	Παράρτημα V
Παράρτημα VI	Παράρτημα VI
Παράρτημα VII	Παράρτημα VII
—	Παράρτημα VIII
—	Παράρτημα IX